

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Επικ. Καθ. Α. Δαγούμα

Κοινοποίηση

ΑΔΜΗΕ

Δυρραχίου 89 και Κηφισού,

104 43 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου, Δρ. Μ. Μανουσάκη

ΘΕΜΑ: Διαβούλευση της ΡΑΕ για την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργοποιημένης ενέργειας εξισορρόπησης

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 613

Αθήνα, 21.04.2021

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Έχοντας την εμπειρία κάποιων μηνών από τη συμμετοχή των εταιρειών-μελών του στις νέες αγορές του Μοντέλου Στόχου, ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΑΗ) επιδιώκει να συμμετέχει ουσιαστικά στον δημόσιο διάλογο για την ορθή διαμόρφωση των διάφορων μεθοδολογιών που καθορίζουν τη λειτουργία αυτών των αγορών. Η παρούσα δημόσια διαβούλευση είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς αφορά την εισήγηση σχετικά με αλλαγές των παραμέτρων του Κεφαλαίου 2 της Μεθοδολογίας Υπολογισμού της Ενεργοποιημένης Ενέργειας Εξισορρόπησης. Αυτές εξυπηρετούν τον ορθό καθορισμό της Προσαρμοσμένης Εντολής Κατανομής, παραμέτρου ιδιαίτερα σημαντικής για τον σωστό, στη συνέχεια, προσδιορισμό της ενέργειας εξισορρόπησης αλλά και της απόκλισης που προσφέρει/ προκαλεί μία Οντότητα Υπηρεσιών Εξισορρόπησης στο Σύστημα.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να επαναλάβουμε τη θέση που έχει ήδη διατυπώσει προς την Αρχή Σας ο Σύνδεσμός μας, ότι δηλαδή η αγορά εξισορρόπησης είναι παρακολουθηματική των Αγορών Επόμενης Ημέρας και Ενδο-ημερήσιας Αγοράς στην οποία εκτονώνονται οι δυσλειτουργίες των προαναφερόμενων δύο αγορών. Συνεπώς, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί αδικαιολόγητη την υπερβολική παρεμβατικότητα στην αγορά της ενέργειας εξισορρόπησης και την ποινολόγηση των μονάδων παραγωγής υπό τη θεώρηση ότι κάθε διαφοροποίηση της εγγεόμενης από αυτές ενέργειας -ακόμα και σε συνθήκες έναρξης και σβέσης της λειτουργίας αυτών ή ακόμα και σε συνθήκες δοκιμαστικής λειτουργίας- θα πρέπει να εκλαμβάνεται από το

Σύστημα ως απόκλιση και να συνοδεύεται με την αντίστοιχη ποινολόγηση που υπολογίζεται βάσει της υπό δημόσια διαβούλευση μεθοδολογίας.

Ως προς τις συγκεκριμένες παραμέτρους της υπό διαβούλευση μεθοδολογίας, ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να καταθέσει τις εξής παρατηρήσεις:

Α. Σχετικά με την προσθήκη της πρόβλεψης ότι η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής θα πρέπει να λαμβάνει την τιμή του Προγράμματος Αγοράς (MS) στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται η υποβολή ενός τεχνικά μη εφικτού προγράμματος, ο Σύνδεσμός μας δεν έχει αντίρρηση. Παρόλα αυτά ο Σύνδεσμός μας έχει σοβαρές διαφωνίες σχετικά με την εφαρμογή της ως άνω πρόβλεψης συνδυαστικά με την ισχύουσα Μεθοδολογία Μη Εφικτού Προγράμματος Αγοράς, η οποία όμως αφορά σε διαφορετική απόφαση της Αρχής Σας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ισχύουσα Μεθοδολογία Μη Εφικτού Προγράμματος Κατανομής η παραβίαση της εφικτότητας βασίζεται σε μια σειρά Ελέγχων (Κατάσταση Εκκίνησης, Ελάχιστου Χρόνου Εκτός Λειτουργίας, Μεταβάσεων κ Μέγιστης Ημερήσιας Ενέργειας) και αν διαπιστωθεί παραβίαση έστω και σε έναν από αυτούς τους ελέγχους τότε για όλες τις Περιόδους Κατανομής εκείνης της ημέρας οποιαδήποτε διαφορά από το πρόγραμμα αγοράς νοείται ως απόκλιση και όχι ως Ενέργεια Εξισορρόπησης (δηλαδή η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής λαμβάνει την τιμή του Προγράμματος Αγοράς). Αυτό είναι εξαιρετικά αυστηρό για τις μονάδες παραγωγής δεδομένης και της περιορισμένης ρευστότητας της Ενδοημερήσιας Αγοράς. Και οδηγούμαστε στο παράδοξο εάν μια μονάδα παραγωγής αντιληφθεί εμπρόθεσμα ότι είτε έχει υποβάλει ένα τέτοιο μη εφικτό πρόγραμμα είτε ότι η επίλυση ενός έκτακτου ISP έχει οδηγήσει στην μετατροπή του Προγράμματος Κατανομής της σε μη εφικτό (και δεν καταφέρει να το διορθώσει στις Ενδοημερήσιες Αγορές) τότε αυτή η μονάδα έχει θεωρητικά συμφέρον να μην ακολουθεί τις εντολές του ΑΔΜΗΕ ώστε να μη δημιουργήσει τελικά απόκλιση και να μην ποινολογηθεί για αυτήν. Επομένως ο Σύνδεσμός μας θεωρεί πολύ πιο ορθή την τροποποίηση της μεθοδολογίας Μη Εφικτού Προγράμματος Αγοράς κατά τέτοιο τρόπο ώστε η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής να λαμβάνει τιμή ίση με την τιμή του Προγράμματος Αγοράς μόνο κατά τις Περιόδους Κατανομής όπου σημειώνεται η παράβαση ως προς την τεχνικά εφικτή έγχυση και όχι για ολόκληρη την ημέρα.

Η μέχρι σήμερα επιβολή αυτής της χρέωσης -χωρίς μάλιστα να προβλέπεται πλήρως από το κανονιστικό πλαίσιο- και ειδικότερα όταν πρόκειται για μη εφικτό πρόγραμμα κατά την φάση εκκίνησης αποδεικνύεται εξαιρετικά αυστηρή έως και τιμωρητική για τις μονάδες παραγωγής, αφού στην ουσία έρχεται να επιβάλει χρηματικό πρόστιμο για ένα σφάλμα κατά τον προγραμματισμό των προσφορών και δεν αποτυπώνει καμία πρόθεση αλλοίωσης των αποτελεσμάτων της αγοράς εξισορρόπησης. Στο σημείο αυτό μάλιστα είναι άξιο αναφοράς ότι η ενημέρωση σχετικά με τη μη εφικτότητα ενός προγράμματος αγοράς γίνεται αφού έχει ολοκληρωθεί η Ημέρα Κατανομής. Συνεπώς υπό το ισχύον πλαίσιο η μονάδα παραγωγής ενημερώνεται εκ των υστέρων σχετικά με τη μη τεχνική εφικτότητα του προγράμματός της και ενώ έχει ακολουθήσει τις Εντολές Κατανομής του Διαχειριστή και έχει προσφέρει στο Σύστημα

ενέργεια εξισορρόπησης τελικά η προσφερόμενη ενέργεια χαρακτηρίζεται από το Διαχειριστή ως απόκλιση και συνοδεύεται με την προτεινόμενη ποινολόγηση.

Επίσης αν και δεν αφορά άμεσα τη συγκεκριμένη μεθοδολογία, χρήζει επανεξέτασης ο όρος για το μη εφικτό πρόγραμμα αγοράς κατά τη σβέση, καθώς προκαλεί στρεβλώσεις κατά την εκκαθάριση. Ο όρος αυτός προστέθηκε λόγω της αναντιστοιχίας ανάμεσα στο ωριαίο πρόγραμμα αγοράς και στην ημίωρη συνάρτηση σβέσης του ISP. Όταν όμως δεν υπάρχει στην πραγματικότητα σβέση σε μία ώρα όπου υπήρχε σβέση από ΠΑ δεν υπάρχει και λόγος να θεωρείται αυτή η ενέργεια απόκλιση. Έχει συμβεί στις μονάδες περίπτωση όπου ενώ η μονάδα ήταν ήδη σβηστή μετά από εντολή κατανομής και προγραμματισμό στο ISP είχε για μία ώρα απόκλιση λόγω σβέσης από ΠΑ. Τέλος, σχετικά με τη μεθοδολογία Μη Τεχνικά Εφικτού Προγράμματος Αγοράς ο Σύνδεσμός μας δεσμεύεται να υποβάλει τις αναλυτικές απόψεις του σε ξεχωριστή επιστολή και παρακαλεί την Αρχή Σας να το αξιολογήσει συνδυαστικά με τις περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρείται εύλογη η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής να λαμβάνει την τιμή του Προγράμματος Αγοράς (MS)

Β. Σχετικά με την προσθήκη της περίπτωσης της αιφνίδιας αποσύνδεσης μονάδας (trip) και της αντίστοιχης πρόβλεψης η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής να λαμβάνει την τιμή του Προγράμματος Αγοράς (MS) ο Σύνδεσμός μας θα ήθελε αρχικά να σημειώσει ότι δεν υφίσταται σαφής ορισμός του όρου «αιφνίδια αποσύνδεση».

Επίσης, δεν έχει προσδιοριστεί επαρκώς η συνθήκη μέσω της οποίας θεωρεί το RTBM- στις ως τώρα εκκαθαρίσεις- ότι μια μονάδα παραγωγής είναι «εκτός αγοράς». Έτσι από τη λειτουργία της αγοράς έως σήμερα έχουν φανεί περιπτώσεις όπου μια μονάδα λειτουργεί -συνήθως λόγω της παροχής ρύθμισης συχνότητας FCR- για κάποιες περιόδους εκκαθάρισης οριακά κάτω από το Τεχνικό Ελάχιστο. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο ΑΔΜΗΕ θεωρεί ότι η μονάδα είναι εκτός αγοράς και ότι $INST_EXPOST=MS$ οπότε οποιαδήποτε διαφορά από το πρόγραμμα αγοράς υπολογίζεται ως απόκλιση. Παράλληλα, υφίστανται περιπτώσεις . όπου ενώ η μονάδα παραγωγής εγγχεί σε ισχύ μεγαλύτερη από το Τεχνικό της Ελάχιστο, αυτή δηλώνεται από το RTBM ως «εκτός αγοράς». Συνεπώς, ο Σύνδεσμός θεωρεί ότι θα πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια οι ως άνω περιπτώσεις και ότι μέχρι τότε η περίπτωση της αιφνίδιας αποσύνδεσης μονάδας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σε σχέση με την Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής σύμφωνα με την εξής ισχύουσα περίπτωση: «Επαναδήλωση Διαθεσιμότητας πριν το διάστημα t και τελευταία λύση αγοράς Εκτός Επαναδηλωθέντος Διαθέσιμου Τεχνικού Ελάχιστου και Επαναδηλωθέντος Διαθέσιμου Τεχνικού Μέγιστου, δηλαδή η τελευταία λύση παραβιάστηκε από την επαναδήλωση».

Γ. Σχετικά με τις μονάδες που είναι σε Αυτόματη Ρύθμιση Παραγωγής (AGC) και της αντίστοιχης πρόβλεψης ότι η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής θα πρέπει να λαμβάνει την τιμή της εντολής που δόθηκε από το RTBM (INST_RTBM), ο Σύνδεσμός μας είναι απόλυτα σύμφωνος.

Δ. Αντίθετα, ο ΕΣΑΗ είναι αντίθετος με την εισήγηση σχετικά με τις μονάδες που είναι είτε σε φάση εκκίνησης είτε σε φάση σβέσης δηλ. ότι η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής θα πρέπει να λαμβάνει την τιμή που προκύπτει από τη λύση του ISP (DS_ISP) και όχι την τιμή της μέτρησης ΜQ. Η προτεινόμενη τροποποίηση πιστεύουμε ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση των μονάδων παραγωγής, αφού θα χρεώνονται ως απόκλιση την ποσότητα ενέργειας που διαφέρει από την τελικά εγχεόμενη κάθε φορά που αυτές βρίσκονται σε φάση εκκίνησης είτε σβέσης. Η υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η υποχρέωση δήλωσης των τεχνικών χαρακτηριστικών των μονάδων παραγωγής - που περιέχει τον χρόνο παραμονής τους στο ενδιάμεσο φορτίο από κάθε θερμική κατάσταση (ψυχρή, ενδιάμεση, θερμή) και τον χρόνο αποσυγχρονισμού τους- υφίσταται **σε ωριαίο επίπεδο** ενώ η επίλυση της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού (ΔΕΠ) είναι σε επίπεδο μισής ώρας. Συνεπώς, η παροχή υπηρεσιών ευελιξίας η οποία και συνεπάγεται συχνές εκκινήσεις και σβέσεις των μονάδων παραγωγής αντί να οδηγήσει σε αποζημίωση των παρόχων ευέλικτης ισχύος δίνει σε αυτούς ακριβώς το αντίθετο οικονομικό σήμα επιβαρύνοντάς τους δυσανάλογα με χρεώσεις αποκλίσεων που δεν μπορούν να ορίσουν.

Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι δεν υπάρχει καμία τεκμηρίωση στην εισήγηση του ΑΔΜΗΕ για την συγκεκριμένη αλλαγή. Είναι τόσο προφανές το λάθος της εισήγησης, εάν αναλογιστεί κανείς ότι π.χ. κατά τη σβέση της μονάδας και καθ' όλη τη διάρκεια της εν λόγω ώρας κατανομής η μονάδα ακολουθεί τις εντολές του ΑΔΜΗΕ και σβήνει στο τελευταίο 10λεπτο αυτής της ώρας. Προκύπτει λοιπόν το εύλογο ερώτημα πώς μπορεί να θεωρείται ότι αυτή η λειτουργία της ευέλικτης μονάδας παράγει αποκλίσεις και πώς είναι δυνατόν να πρέπει να χρεωθεί για αυτές τις "αποκλίσεις" ο ΠΥΕ;

Συμπερασματικά, ο Σύνδεσμός μας αιτείται να μην αλλάξει η διαδικασία υπολογισμού της ενέργειας εξισορρόπησης για τις μονάδες παραγωγής που βρίσκονται σε κατάσταση εκκίνησης ή σβέσης. Ως εκ τούτου θα πρέπει να συνεχιστεί η θεώρηση INST_EXPOST=MQ και επιπλέον οι οντότητες αυτές θα πρέπει να εξαιρούνται από τον καθορισμό των τιμών Ενέργειας Εξισορρόπησης.

Ε. Σχετικά με την πρόταση η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής να λαμβάνει την τιμή που προκύπτει από τη λύση του ISP (DS_ISP) όταν το Πληροφοριακό Σύστημα Αγοράς Εξισορρόπησης δεν είναι διαθέσιμο, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι και σε αυτή την περίπτωση δημιουργείται αδικαιολόγητη και σε κάθε περίπτωση μη αποδεκτή επιβάρυνση για τις μονάδες παραγωγής. Συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμός μας πιστεύει ότι για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας του Πληροφοριακού Συστήματος Αγοράς Εξισορρόπησης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ο Διαχειριστής και συνεπώς οι συμμετέχοντες δεν φέρουν καμία ευθύνη για τις αποκλίσεις που προκαλούνται σε αυτήν την περίπτωση. Οι Οντότητες υπηρεσιών εξισορρόπησης οφείλουν να ακολουθούν τις εντολές κατανομής του διαχειριστή και υφίστανται συνέπειες σε περίπτωση που αποκλίνουν από αυτές. Ο ΕΣΑΗ θεωρεί ότι στην περίπτωση που το Πληροφοριακό Σύστημα Αγοράς Εξισορρόπησης δεν είναι διαθέσιμο η διαφορά της μέτρησης (MQ) από το Πρόγραμμα Αγοράς (MS) θα πρέπει να θεωρείται ως Ενέργεια Εξισορρόπησης κατόπιν τηλεφωνικής εντολής

και ως τέτοια να εκκαθαρίζεται. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει επίλυση συγκεκριμένων περιόδων κατανομής της αγοράς εξισορρόπησης πραγματικού χρόνου (RTBM).

ΣΤ. Σχετικά με τις περιπτώσεις όπου μονάδες είτε έχουν υποβάλει επαναδήλωση διαθεσιμότητας είτε δεν ακολουθούν την Εντολή Κατανομής και επιπρόσθετα η πιο επικαιροποιημένη λύση του Πίνακα Αναφοράς δίνει λύση αντίθετης κατεύθυνσης σε σχέση με την κατεύθυνση που είχε η εντολή που δόθηκε από το RTBM (με βάση το Πρόγραμμα Αγοράς MS), η πρόταση του Διαχειριστή να μην αποζημιώνονται για ενέργεια εξισορρόπησης αντίθετης κατεύθυνσης από την απαίτηση του Συστήματος αλλά η προκύπτουσα ενέργεια να αποτελεί απόκλιση μας βρίσκει σύμφωνους.

Τέλος, ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να επισημάνει ότι δεν συμφωνεί με την ισχύουσα πρόβλεψη στην εν λόγω μεθοδολογία που θεωρεί ότι η Προσαρμοσμένη Εντολή Κατανομής θα πρέπει να λαμβάνει την τιμή του Προγράμματος Αγοράς (MS) στις περιπτώσεις που μια μονάδα βρίσκεται σε κατάσταση δοκιμαστικής λειτουργίας. Επειδή όμως η εν λόγω παράμετρος δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δημόσιας διαβούλευσης ο Σύνδεσμός μας επιφυλάσσεται να υποβάλλει διακριτά τις απόψεις του αναφέροντας μάλιστα το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών κρατών που έχουν αποφασίσει unit based bidding για τις αγορές τους.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσος

Γενικός Διευθυντής